

לחיות במתכות אלוהים

מבוא לאמונה הקתולית

שיעור 11 : חסד וגמול

אלוהים משתף אותנו בחייו

1. כדי שיהיה לנו קשר אליו – אלוהים נותן לנו את עצמו. הוא לא רק גילה לנו את עצמו (התגלות), אלא גם נתן את עצמו (חסד) – בכך שסיפק לנו אמצעים על טבעיים כדי לחיות את החיים המאושרים שהכין עבורנו. קב"ק 35, 1722, 1998, 2001
2. ישוע בא לעולם כדי לסלוח על חטאינו, כדי לאפשר לנו להיות בקשר עם אלוהים וכדי לפתוח בפנינו את הדרך לגן עדן (הצדקה). הוא בא גם כדי לגרום לנו להשתנות לדמותו ולדיוקנו של אלוהים וכדי להפוך אותנו לשותפים בטבע אלוהים (טיהור/התקדשות). קב"ק 1995 פטר"ב 4 א
3. החיים העל טבעיים: איננו יכולים להשיג ישועה או להכיר את אלוהים בכוחנו אנו. אנחנו פסולים לחיים בגן עדן, בדיוק כפי שאיננו יכולים לנשום או לחיות על מאדים. אלוהים היה חייב להפוך את החיים העל טבעיים הללו לאפשריים עבורנו, בכך שנתן לנשמותינו כוחות חדשים, על טבעיים: חסד, אשר נמצא מעבר ליכולתו השכלית ולרצונו של האדם. קב"ק 1998
4. הישועה היא איננה רק סליחת החטאים שאנחנו מקבלים בנקודה כלשהי בזמן, אלא השבת האדם אל דמותו של אלוהים במשך חיים שלמים. רומ' ח 24; אפס' ב 5 - 8; קור"א טו 2; רומ' ה 9 - 10; קור"א ג 12 - 15; רומ' יג 11
5. החסד הוא טובה, העזרה שאיננו ראויים לה ושניתנת לנו חנם מאת האלוהים כדי שנגיב לקריאתו להיות בניו המאומצים. החסד הוא לקיחת חלק בשילוש הקדוש האלוהי. אנחנו נושעים בחסד בלבד. החסד מצדיק אותנו בכך שהוא מוביל אותנו לשינוי ומנקה אותנו מחטאינו. החסד משנה ומטהר אותנו, ומאפשר לנו לגדול במידות הטובות. החסד הופך אותנו לברייה חדשה. קב"ק 1990-1987 קב"ק 1999-1995 קב"ק 1811-1810 קור"ב ה 17
6. בהיותו כוח על טבעי – החסד הוא נשגב מבינתנו, ואין באפשרותנו להכירו אלא באמצעות אמונה. איננו יכולים לסמוך על רגשותינו או מעשינו כדי להסיק שנצדקנו ונושענו. קב"ק 2005
7. "חסד ממשי" (*actual grace*): התערבותו של אלוהים בתחילת תהליך השינוי שלנו או במהלך פעולת הטיהור. הכנת האדם לקבלת החסד היא בעצמה פעולת חסד. כל דחיפה לעבר אלוהים היא כבר פעולת החסד: "טובו זה של אלהים מדרין אותך לתשובה" (רומ' ב 4). קב"ק 2001-2000
8. לדוגמה: החוויה שעבר שאול בדרך לדמשק דחפה אותו קרוב יותר לאלוהים, אך לא היה בה די לישועה. היה עליו להגיב לחסד התשובה, להשיג חסד מקדש (תחילה בטבילה) ולגדול בהם למשך שארית חייו. מה"ש ט
9. חסד מטהר / מקדש (*sanctifying grace*): מתנה יציבה ועל טבעית העושה אותנו שלמים ומאפשרת לנו לחיות עם אלוהים ולפעול לפי אהבתו; המתנה הניתנת לנו חנם שבאמצעותה אלוהים מרפא אותנו מהחטא בעזרת רוח הקודש, וגורם לנו לגדול בקדושה; ניתן תחילה בעת הטבילה, מגדיל את אמונתנו, תקוותנו ואהבתנו, ומייצב את החיים המוסריים. קב"ק 1997, 1999-2000 קב"ק 1266, 1830
10. מתנות הרוח הן מתנות חסד מיוחדות הניתנות למען חיזוק רוחה של הכנסייה. למשל: מתנת הריפוי, הנבואה, התפילה בלשונות. הכריזמות נמצאות בשימוש האהבה – שהיא הבונה את הכנסייה. קב"ק 2003 קור"א יד
11. כיצד אנחנו מקבלים חסד? "לכל אדם ואדם מאתנו הענק חסד כפי המדה שהעניק לו המשיח" (אפס' ד 7). הכמיהה לאמת ולטוב שכבר נמצאת בנו – היא בעצמה חסד (ממשי). החסד תמיד דורש את תגובתו של האדם מתוך רצונו החופשי. החסד הוא קב"ק 2001-2002 קב"ק 2672 רומ' ב 14 - 15

<p>פעולת רוח הקודש בקרבנו. אנחנו יכולים לקבל חסד באמצעות תפילה, שהיא אמצעי של החסד.</p> <p>12. חסד תקדישי (סקרמנטאלי): בני האדם הם איחוד של חומר ורוח. בברית הישנה (התנ"ך) אלוהים היה בקשר עם עמו באמצעות סממנים פיזיים: אוהל מועד / בית המקדש, קורבנות בעלי חיים, מים, לחם, יין, קטורת. התגלמותו של ישוע מהווה שיא בפגישה בין האלוהי והאנושי. בכנסייה, החסד ניתן בעיקר באמצעות סממנים נראים לעין, המבצעים את מה שהם מסמלים, ואשר מעבירים לנו את כוחו של אלוהים: שבעת התקדישים. באמצעות הטבילה אנו מקבלים תחילה את החסד המקדש.</p> <p>13. הגדילה בחסד: האנושות איבדה את החסד המקדש בנפילה בחטא (של אדם וחוה). אנחנו מקבלים אותו בחזרה בטבילה, בכך שאנחנו מוכנסים לחייו של המשיח, נולדים מחדש ונרחצים במי ההתחדשות. ועדיין פעולתו של החסד טרם הסתיימה: עלינו להיעשות שלמים, כפי שאלוהים מושלם. עלינו לגדול בחסד כל העת, כשאנחנו משתפים פעולה עם מעשי אלוהים בחיינו.</p> <p>14. כשאנחנו חוטאים חטא חמור (למוות) אנחנו עלולים לאבד את החסד המקדש ואת חיי הנצח, גם אם "קיבלנו את ישוע כמושיענו" בעבר ונטבלנו: "לא קָל הָאוֹמֵר לִי 'אֲדוֹנָי, אֲדוֹנָי' קִנְס לְמַלְכוֹת הַשָּׁמַיִם" (מתי ז 21). תקדיש הפיוס / הוידוי משיב את החסד המקדש.</p> <p>15. גמול: לאדם אין זכות לקבל גמול מאלוהים; את הכל קיבלנו ממנו. יחד עם זאת, אלוהים בחר לשתף את האדם במעשי החסד שלו, כשהאדם מגיב אליו בצורה חופשית ומשתף פעולה עם מעשי אלוהים. כילדי אלוהים אנחנו מקבלים גמול הודות לנדיבותו. הגמול הניתן לנו על מעשינו הטובים הוא מתנת הטוב האלוהי: "ה' אתה מפואר בקרב הקדושים, משום שבהכרתת גמולם – אתה מכתיר את מתנותיך".</p> <p>16. הקריאה האוניברסלית לקדושה: אלוהים הועיד אותנו מראש להשתנות לדמותו של בנו, וכך כל המאמינים נקראים להיות קדושים, לחיי אמונה שלמים ולאהבה מושלמת. "לִכְן הָיוּ שְׁלֵמִים, כְּמוֹ שְׁאֲבִיכֶם שְׁבִשְׁמִים שְׁלֵם הוּא" (מתי ה 48).</p> <p>17. התקדמות רוחנית שואפת כל העת לאיחוד אינטימי עם המשיח. דרך השלמות עוברת דרך הצלב. אין קדושה ללא ויתור ומאבק רוחני. אנו מקווים לחסד עבור התמדתנו עד הסוף, ולשכר מאת האלוהים על מעשינו הטובים, שהושגו בזכות חסדו והקשר עם ישוע.</p>	<p>קכ"ק 1127–1129 קכ"ק 1972 קור"א ו 11</p> <p>ברא' ג 22 - 24 קכ"ק 399 רומ' ג 23, ו 3 - 4; יוח' ג 3 - 5 טיט' ג 5; מתי ה 48 פיל' א 6</p> <p>קכ"ק 1861–1864, 678 יוח' כ 22 - 23 קכ"ק 1468</p> <p>קכ"ק 2006–2011 רומ' ב 6</p> <p>קכ"ק 2012–2016 רומ' ח 28 - 30</p>
--	--

שאלות לדיון (שיעורים 10 ו-11)

1. מה מלמדת אותנו תורת ההצדקה על הדרך שבה עלינו לקרוא את הכתובים כספר אחד ויחיד?
2. מדוע קבלה של ישוע כאדון וכמושיע אינה מספיקה לישועה?
3. כיצד מעשי הטובים עומדים בקנה אחד עם הרעיון שעל פיו החסד הוא מתנה שאני מקבל חנים מאת אלוהים?
4. מהן הדרכים להתמיד במה שאלוהים התחיל בי?
5. מתי חזיתי בכוח חסדו של אלוהים בגלוי?
6. האם עליי לקבל את חסדו של אלוהים? איזה מקום יש לרצוני החופשי?
7. מדוע חסד מקדש (או תקדישי) הוא אינו דבר שיש לנו עליו זכות אוטומטית?
8. באיזו צורה עליי להרגיש את חסד אלוהים פועל בי?
9. כיצד הייתה משתנה הדרך שבה אנו תופסים את האכזבות בחיים לו ראינו בכל מה שקורה בחיינו – מתנת החסד?